Қазақстан Республикасының Денсаулық Сақтау Министрлігі
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ
Қалыпты анатомия кафедрасы

Презентация

Тақырыбы: Ірі қан тамырлардың жүре пайда болған патологиялары

Орындаған: Тағаева А.
Тобы: В-ЖМҚБ-08-17
Қабылдаған: Турекулова А.К

Шымкент 2019

Жоспар

Кіріспе

Негізгі бөлім

1. Қан тамырар туралы түсінік
2. Адам ағзасындағы қан тамырлар жүйесі
3. Қан тамырлардың жүре пайда болған патологиялары

Қорытынды

Пайдаланған әдебиеттер

Кіріспе

Жүрек - қан тамырлар жүйесі денедегі ең күрделі жүйе. Оның құрамына қарай жүрек, қан және лимфа тамырлары кіреді. Тамырлар атқаратын қызметі, морфологиялық құрылысына қарай қан айналу жүйесінің және лимфа айналу жүйесінің тамырлары болып болып екі топқа бөлінеді.

Адам ағзасының қан тамырлары

Артерия қан тамыры – қанды жүректен мүшелерге жеткізеді. Ең үлкен артерия қан тамыры қолқа , екіншісі өкпе сабауы. Артериялар көлеміне қарай ірі, орта, майда болып бөлінеді. Орналасуына байланысты беткейдегі, тереңдегі, париеталды, висцералды және мүше лердің сыртындағы, ішіндегі ариериялар болып бөлінеді

Вена қан тамыры арқылы қан мүшелерден жүрекке ағып келеді. Қан алдымен венулаларға, одан мүшелердің ішіндегі майда венаға, одан ірі веналарға бірігеді. Денедегі барлық вена бірігіп жүрекке құяды. Өкпе веналары қанды өкпеден жинап жүрекке құяды.

Капиллярлар артерия қан тамырлары вена қан тамырларын байланыстыратын шаштың жуандығынан бірнеше есе жіңішке қан тамырлар. Капиллярлар терінің эпидермис қабатында, көздің қасаң қабығында, бұршақ тәрізді денесінде, шашта, тырнақта, тістің эмалында, дентинінде болмайды.

Бас пен мойын артериялары

Ми артериялары

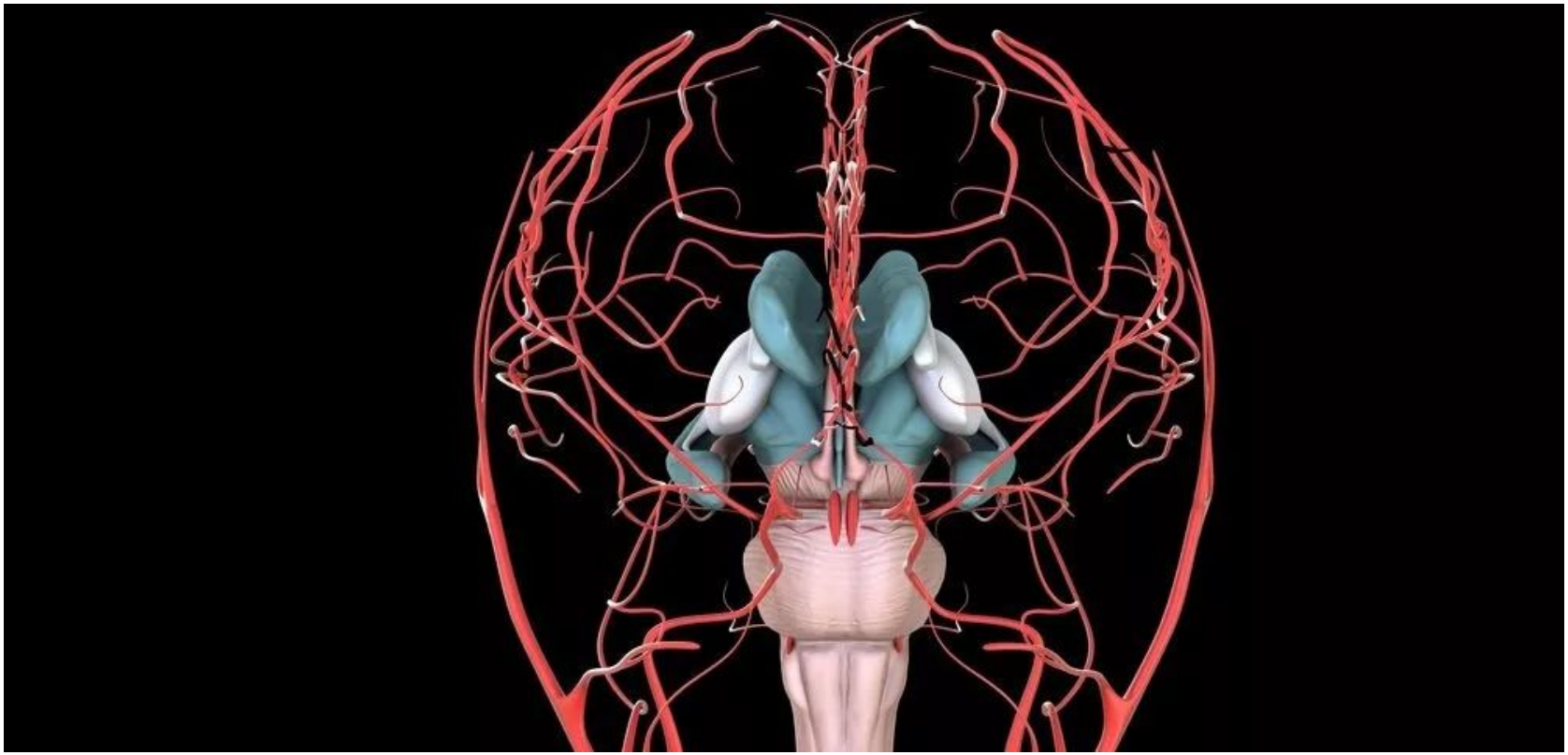

Бас пен мойын веналары

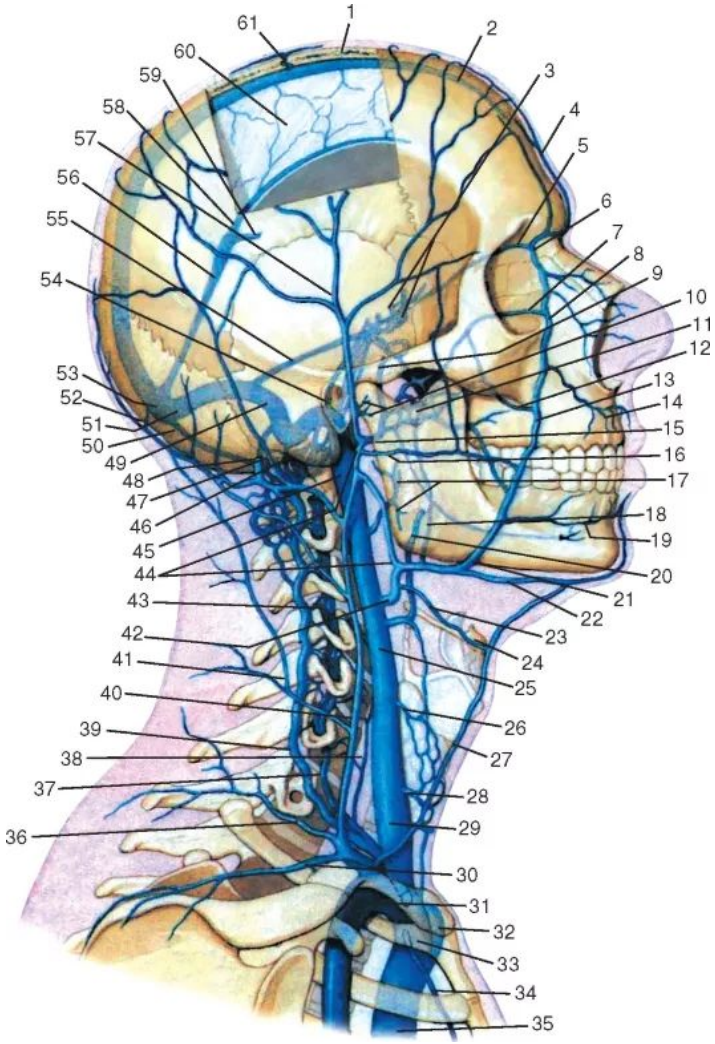

Жоғарғы аяқ-қолдардың(конечности) артериялары

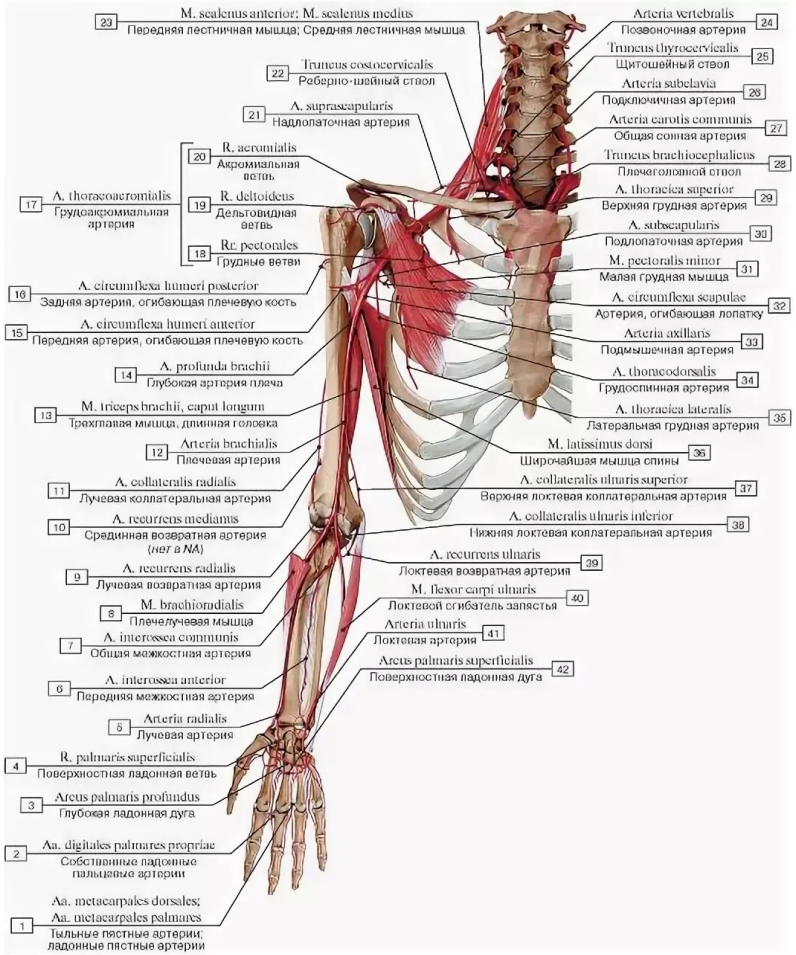

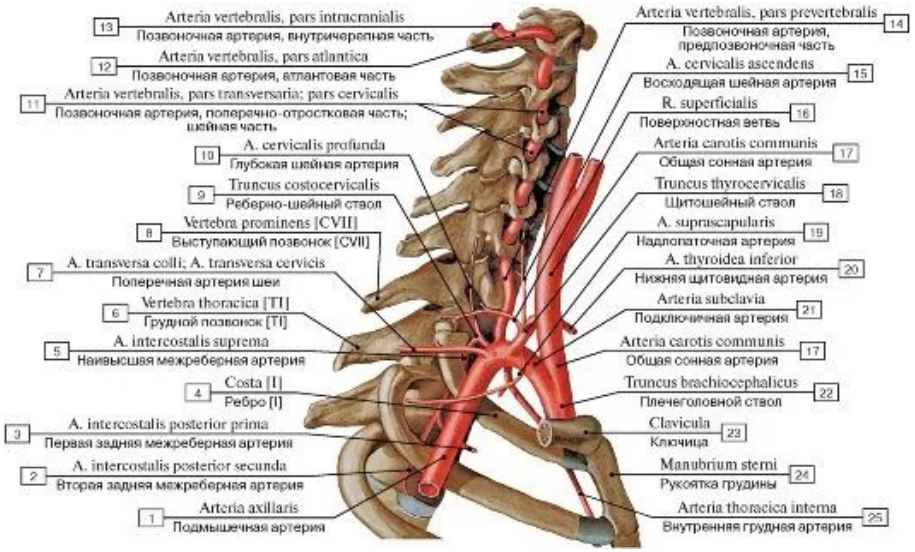

Жоғарғы аяқ-қолдардың(конечности) веналары

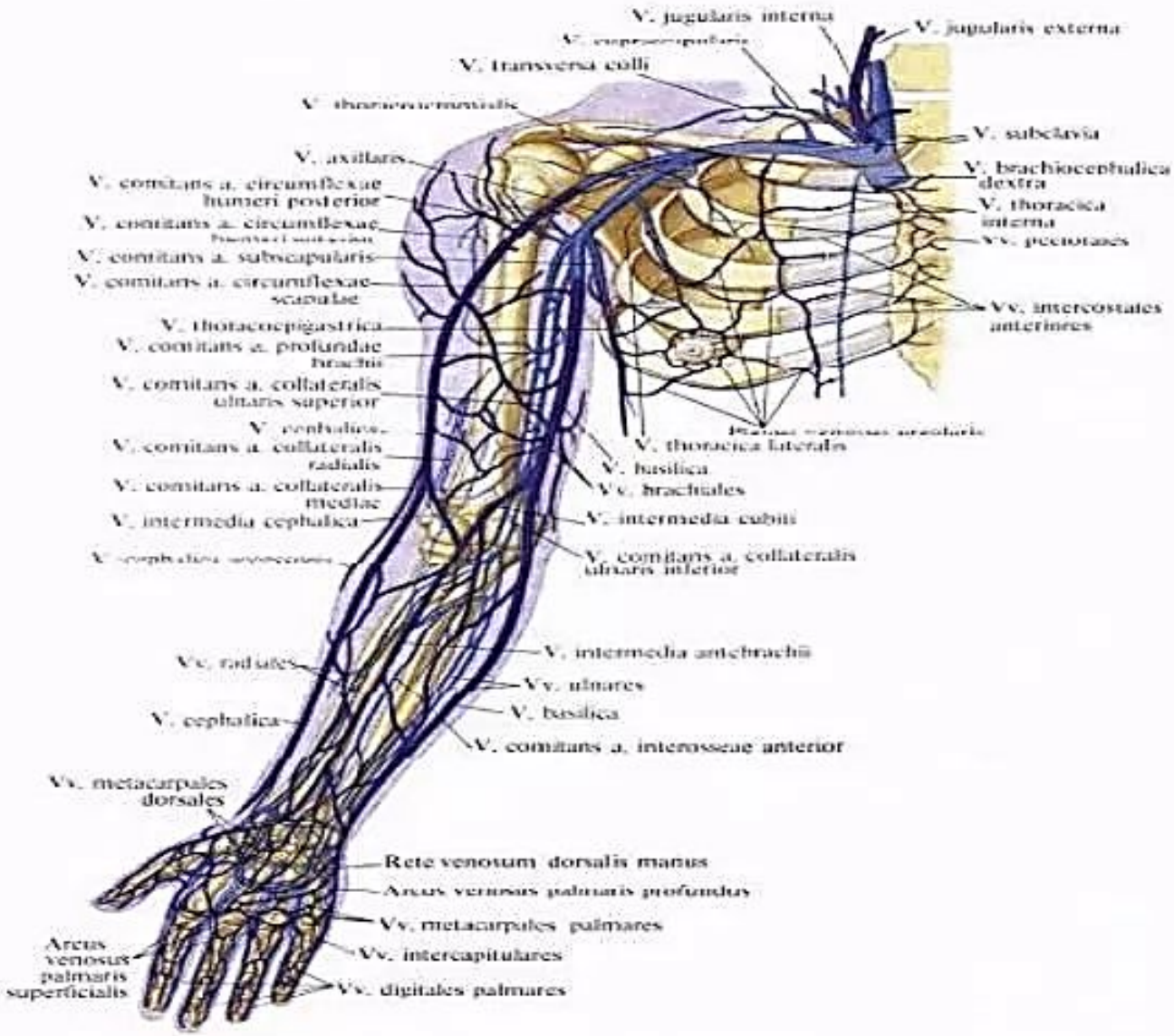

Төменгі аяқ-қолдардың(конечности) веналары

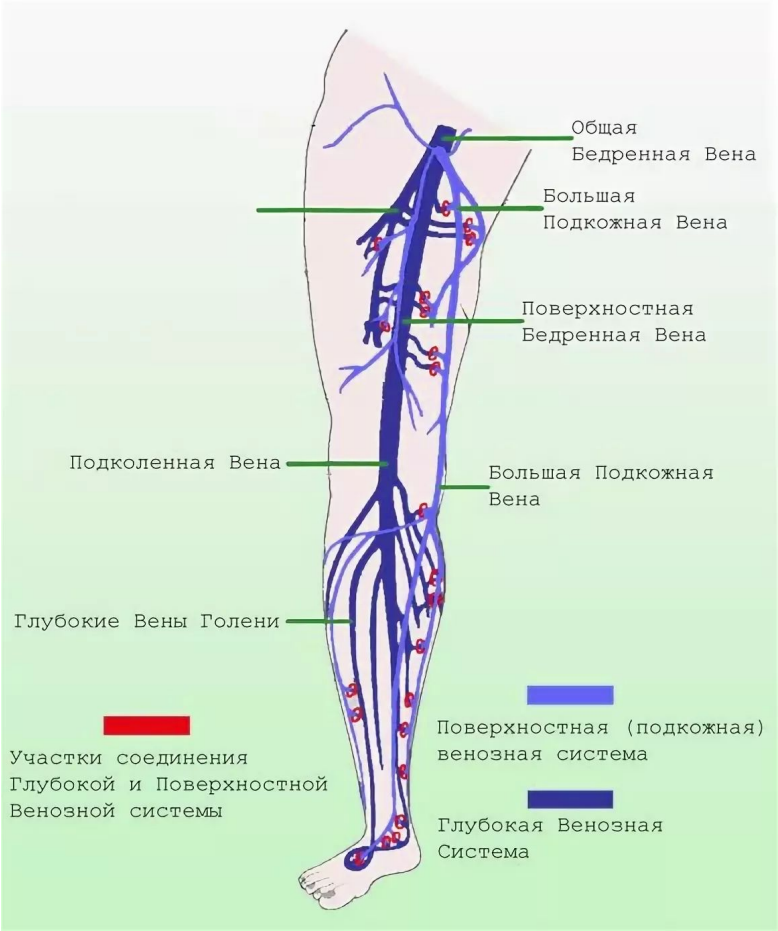

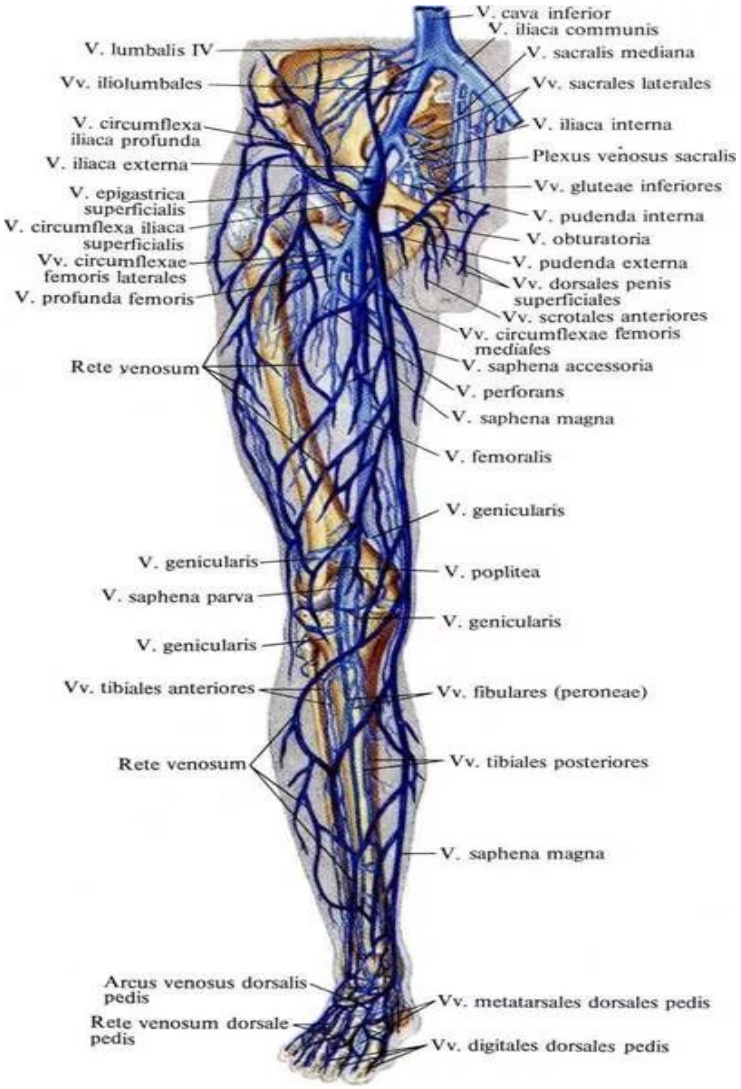

Кеуде артериялары

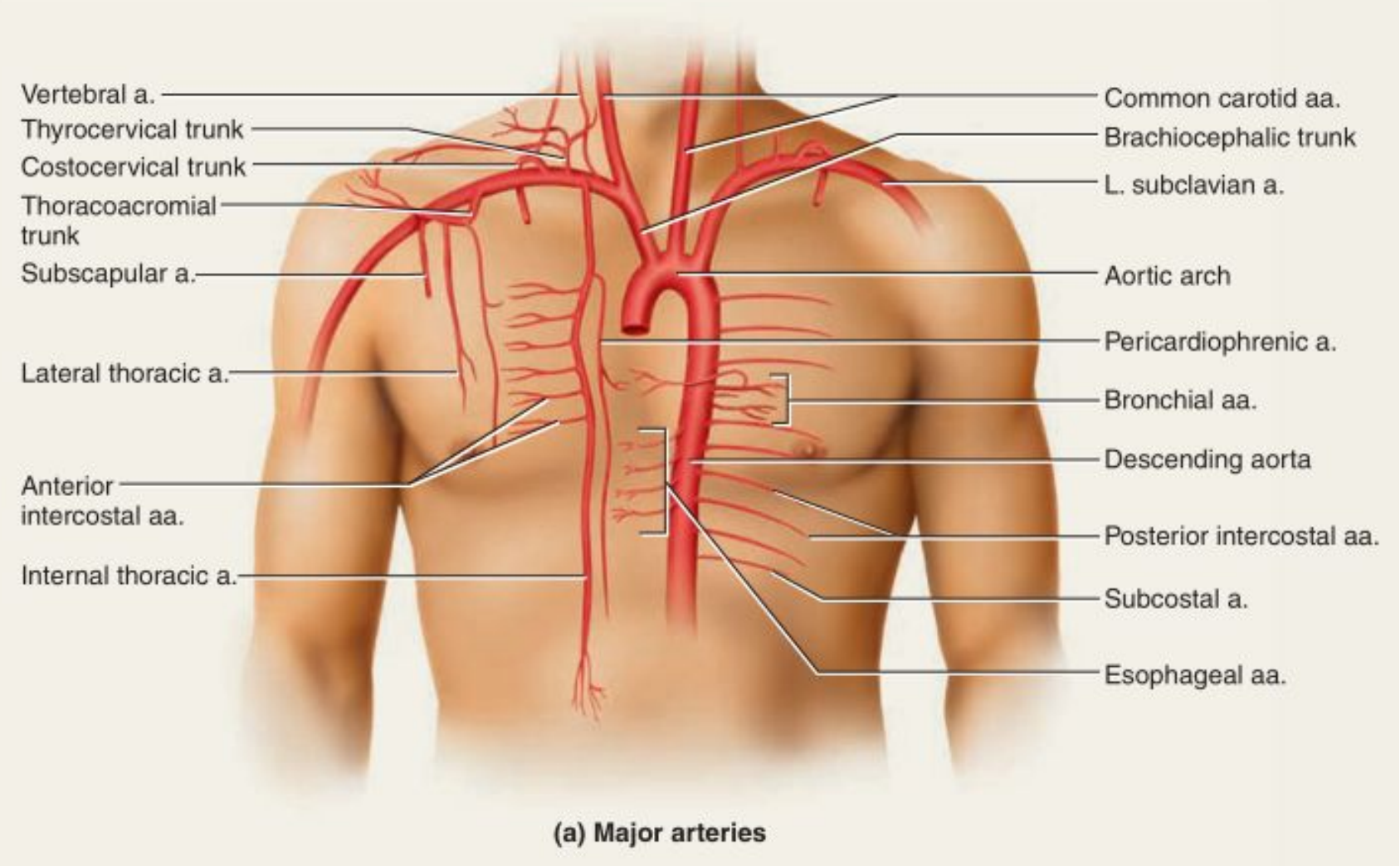

(a) Major arteries

Кеуде веналары

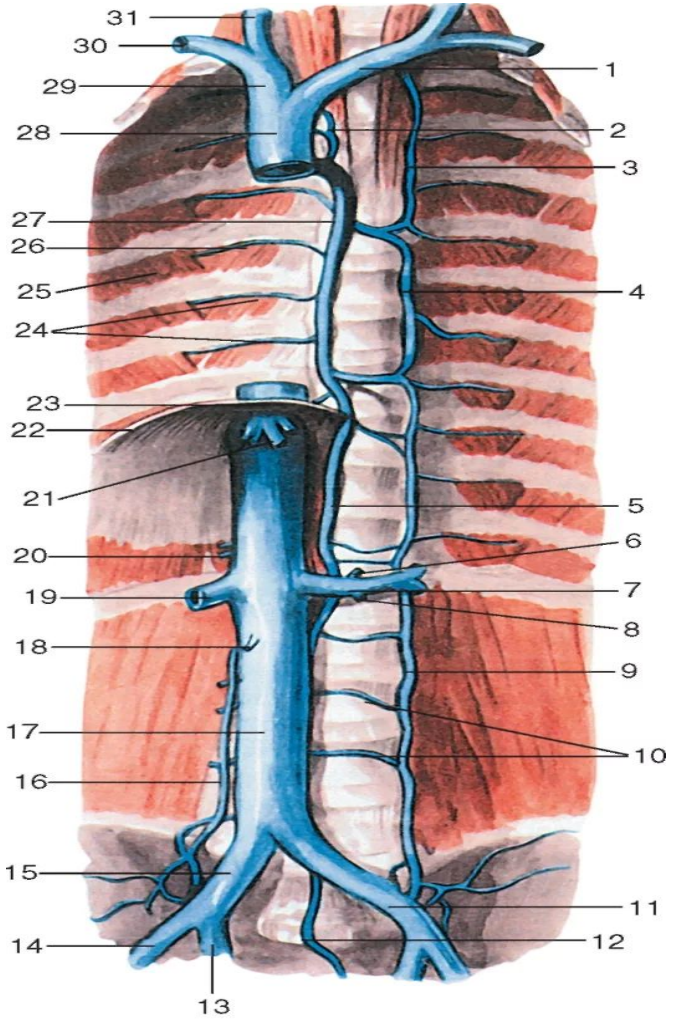

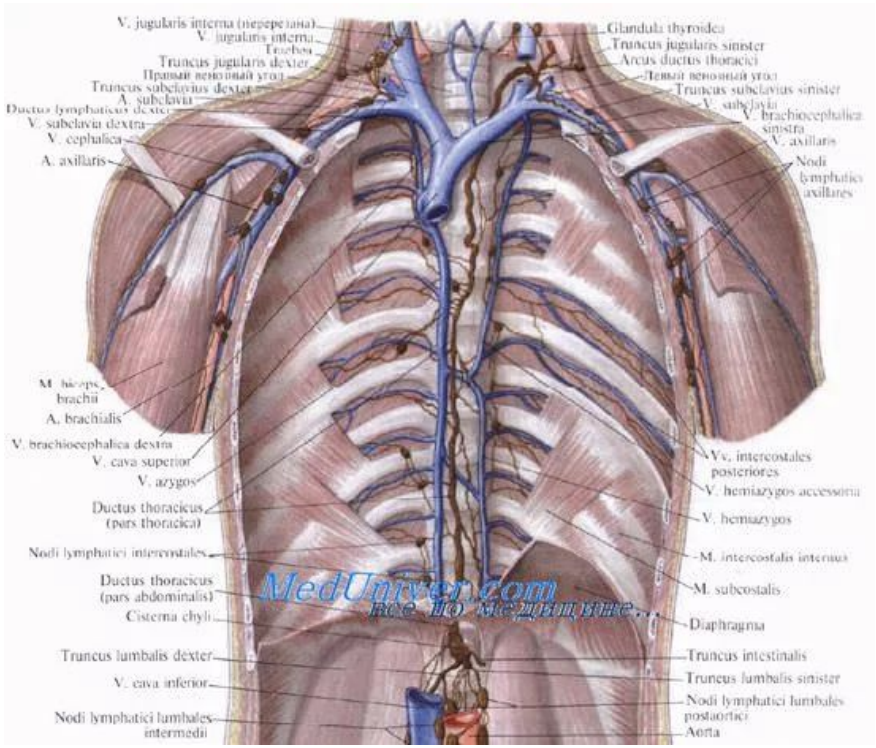

Қолқаның іш бөлімі

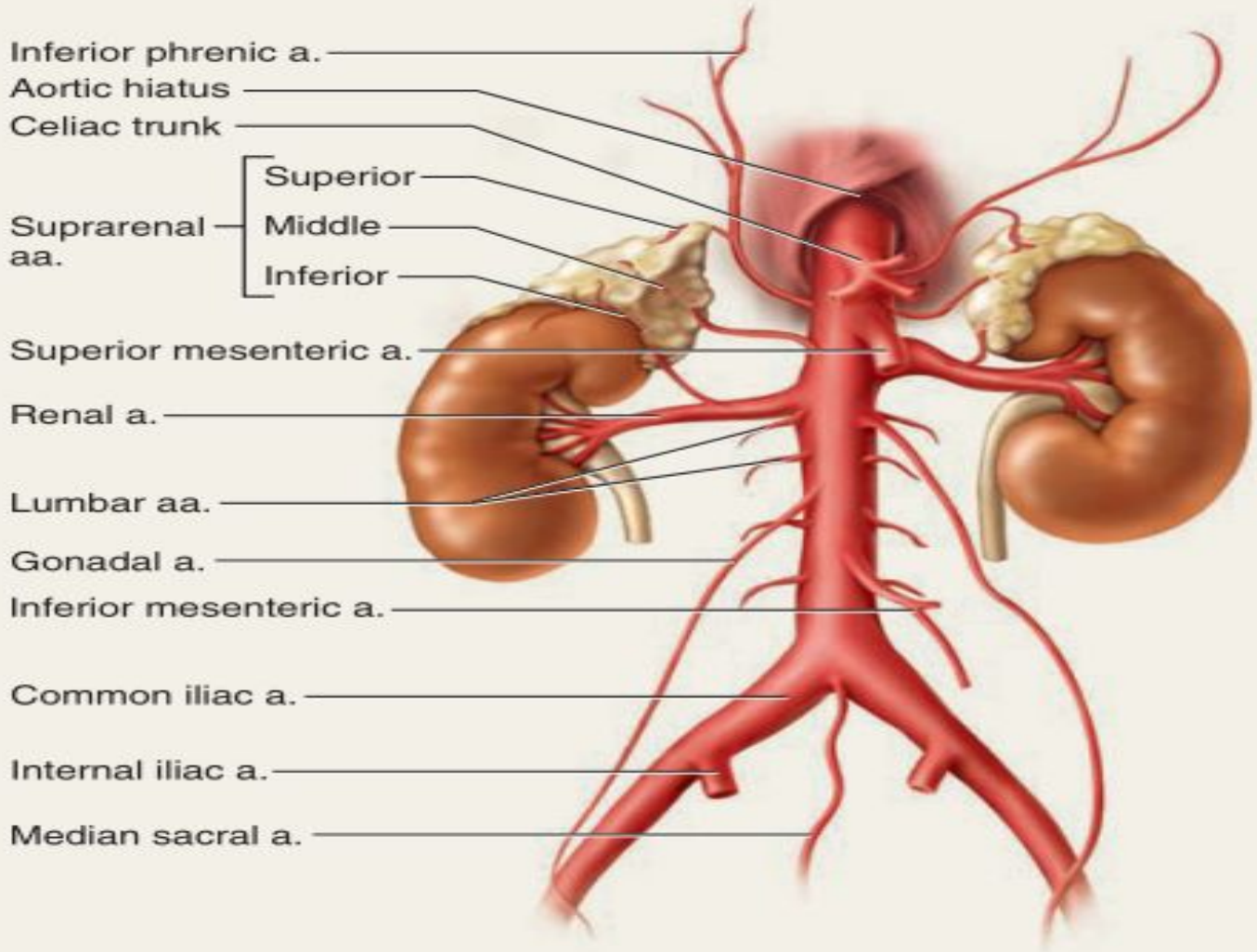

Figure 21.22 The Abdominal Aorta and Its Major Branches.

Қолқаның іш бөлімі

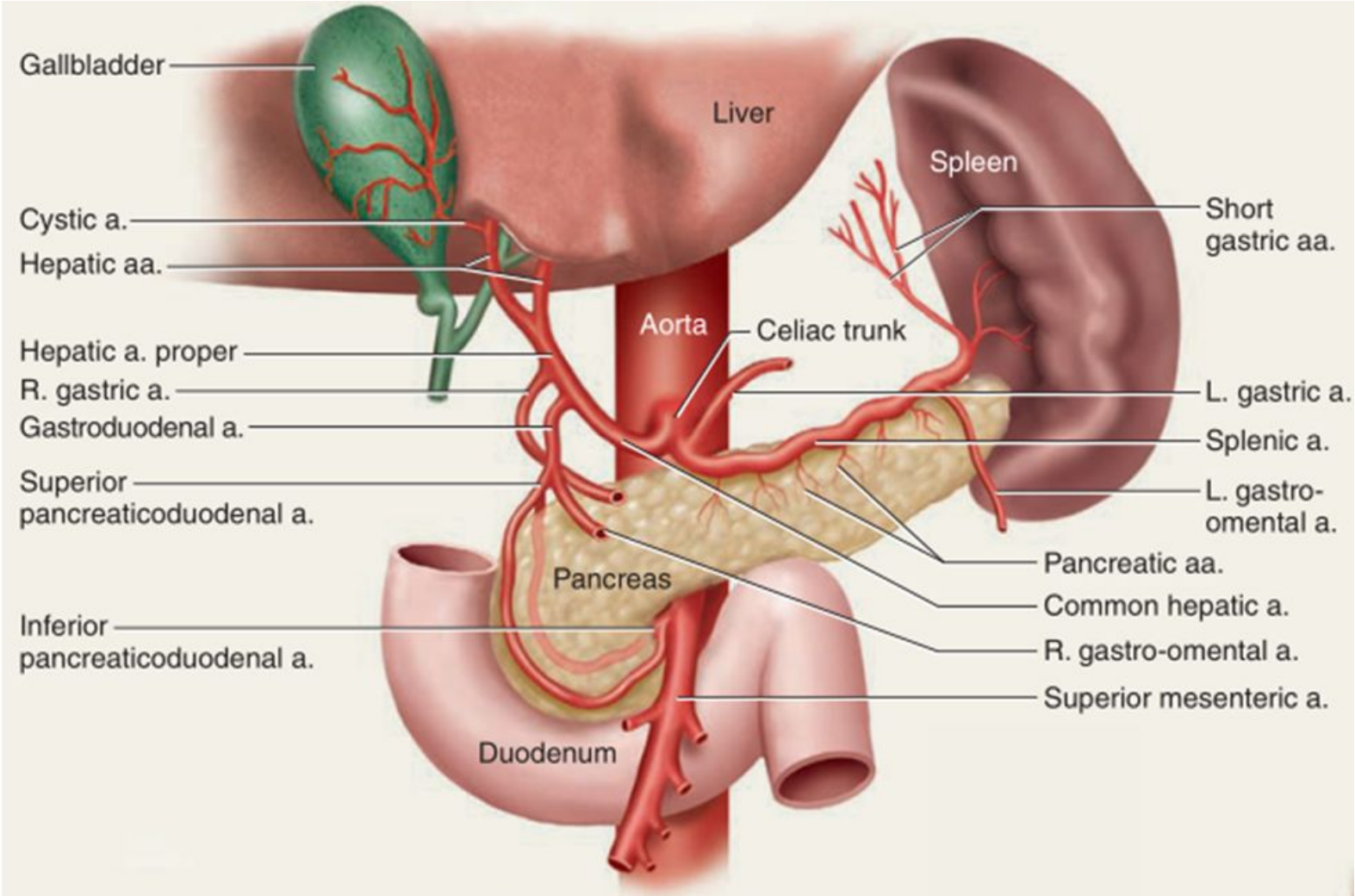

(a) Branches of the celiac trunk

Қолқаның іш бөлімі

Бауыр қақпалық жүйе.

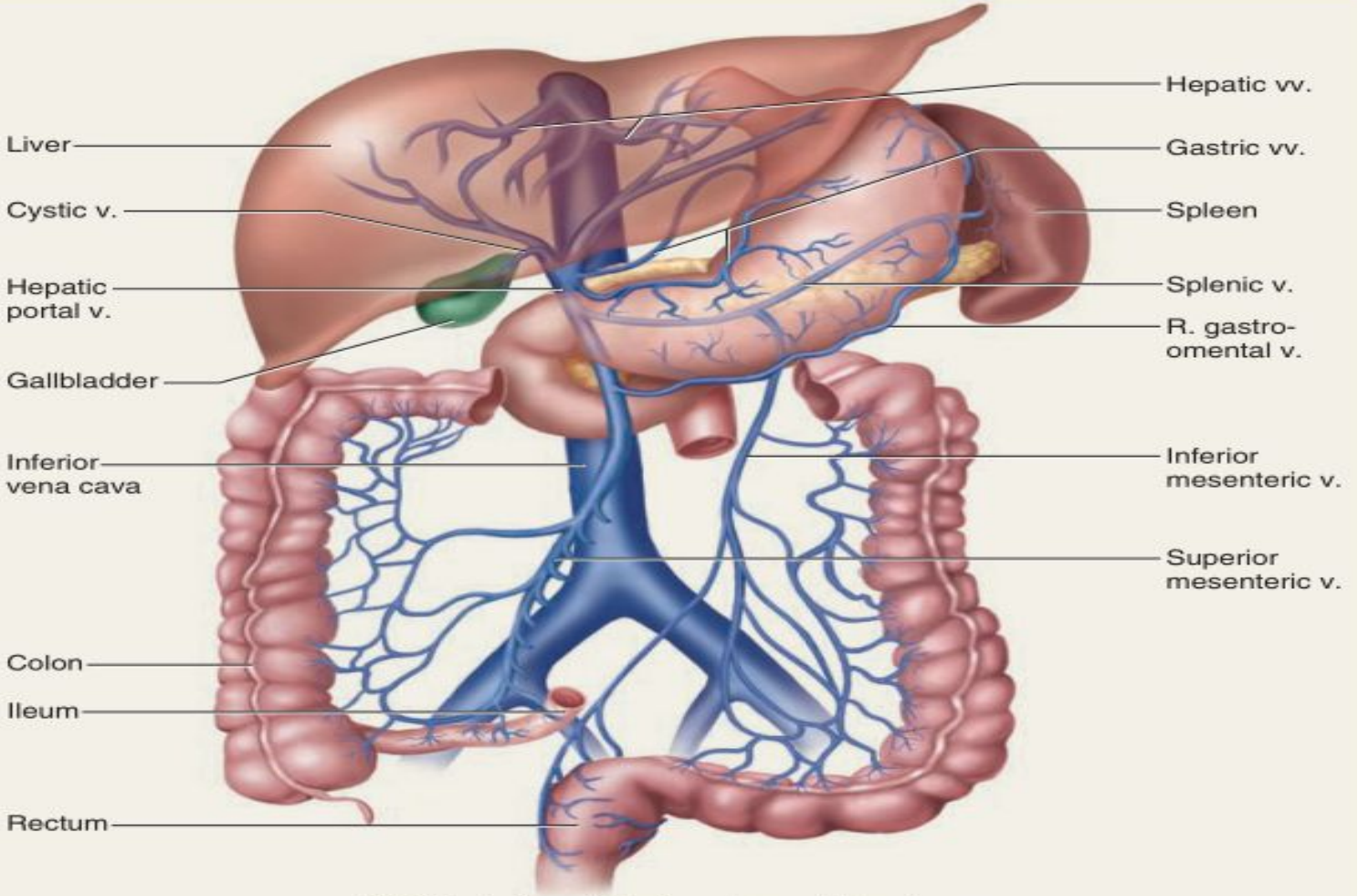

(a) Tributaries of the hepatic portal system

Төменгі қақпа венасы

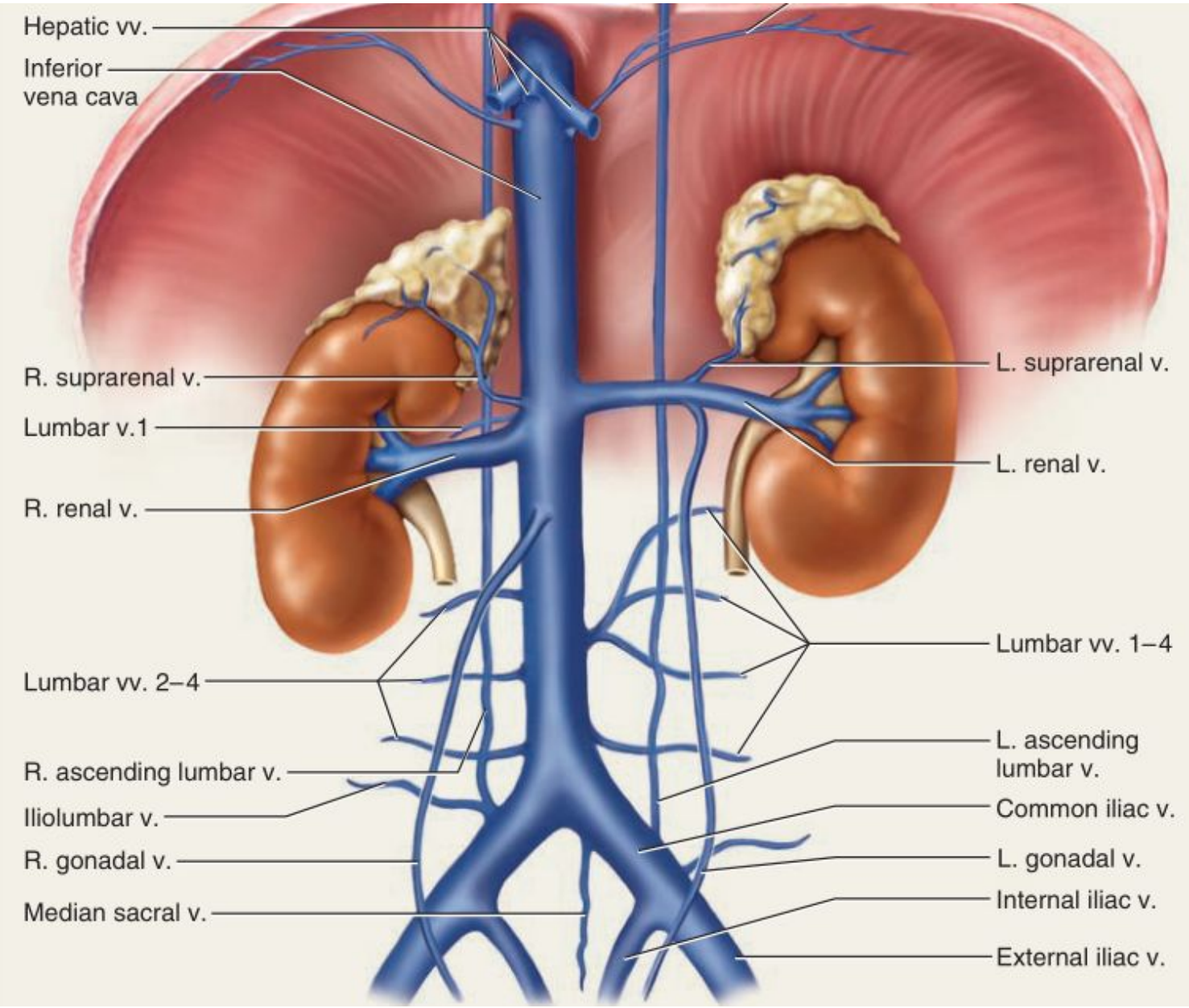

Жүре пайда болған қан тамырлардың патологиялары

Қолқа аурулары
Қолқа аневризмасы;
Қолқа қатпарлануы(расслоение);
Артериялар окклюзиясы себебінен болған аурулар
Артериосклероз;
Васкулиттер;
Тамырлар спазмын шақыратын аурулар
Рейно феномені;
Веналар аурулары
Варикозды кеңеюі;
Тромбофлебит;

Қолқа аурулары

Қолқа аневризмасы – аномальді қан тамырлардың кеңеюі. Кей жағдайда барлық 3 қабатта кеңейіп кетеді. Оны шын қолқа аневризмасы деп атайды. Ал егер тек бір жағынан дамыса қап тәрізді қолқа аневризмасы дамиды.
Қолқа қатпарлануы – науқас өміріне қауіпті ауру. Бұл кезде интима жыртылып қан медия бұлшықеттер арасына жиналады. Кей кезде қолқаның өзіндік тамырлары (vasa vasorum) жарылады. Адан әрі тамырда гематомалар пайда болады.

Қолқа аневризмасы

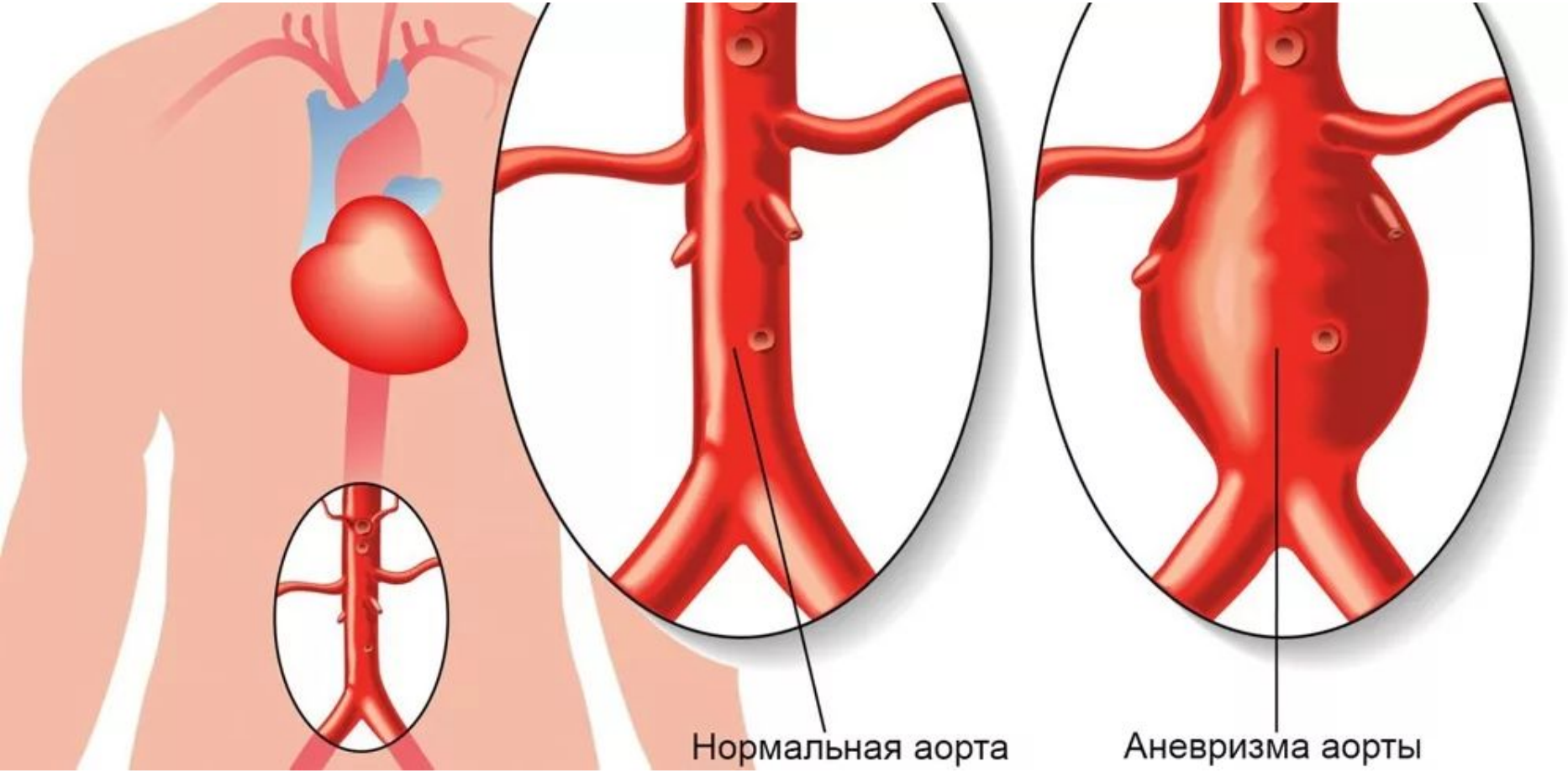

Қолқа аневризмасы(КТ)

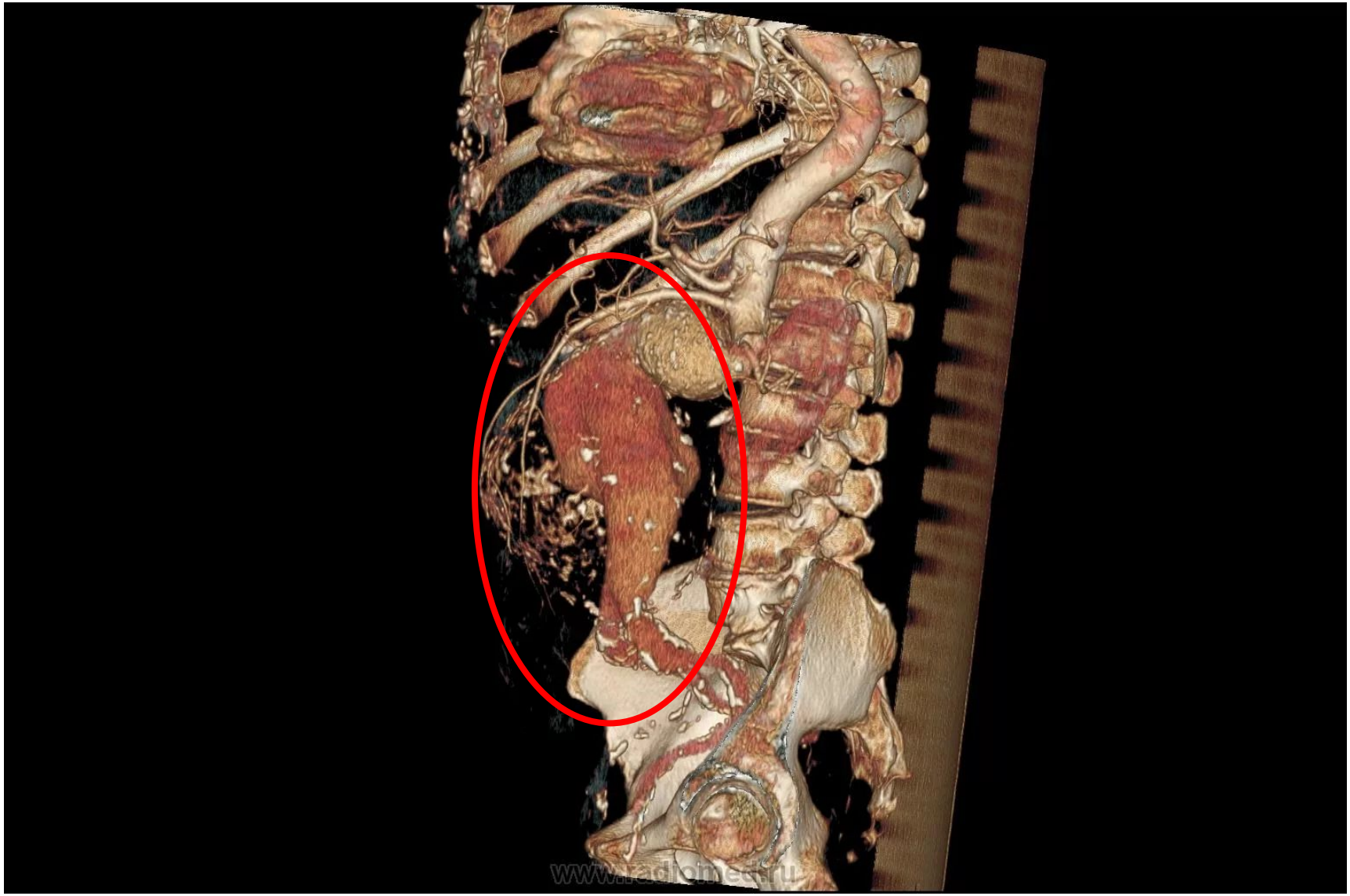

Қолқа қатпарлануы

Қолқа қатпарлануы

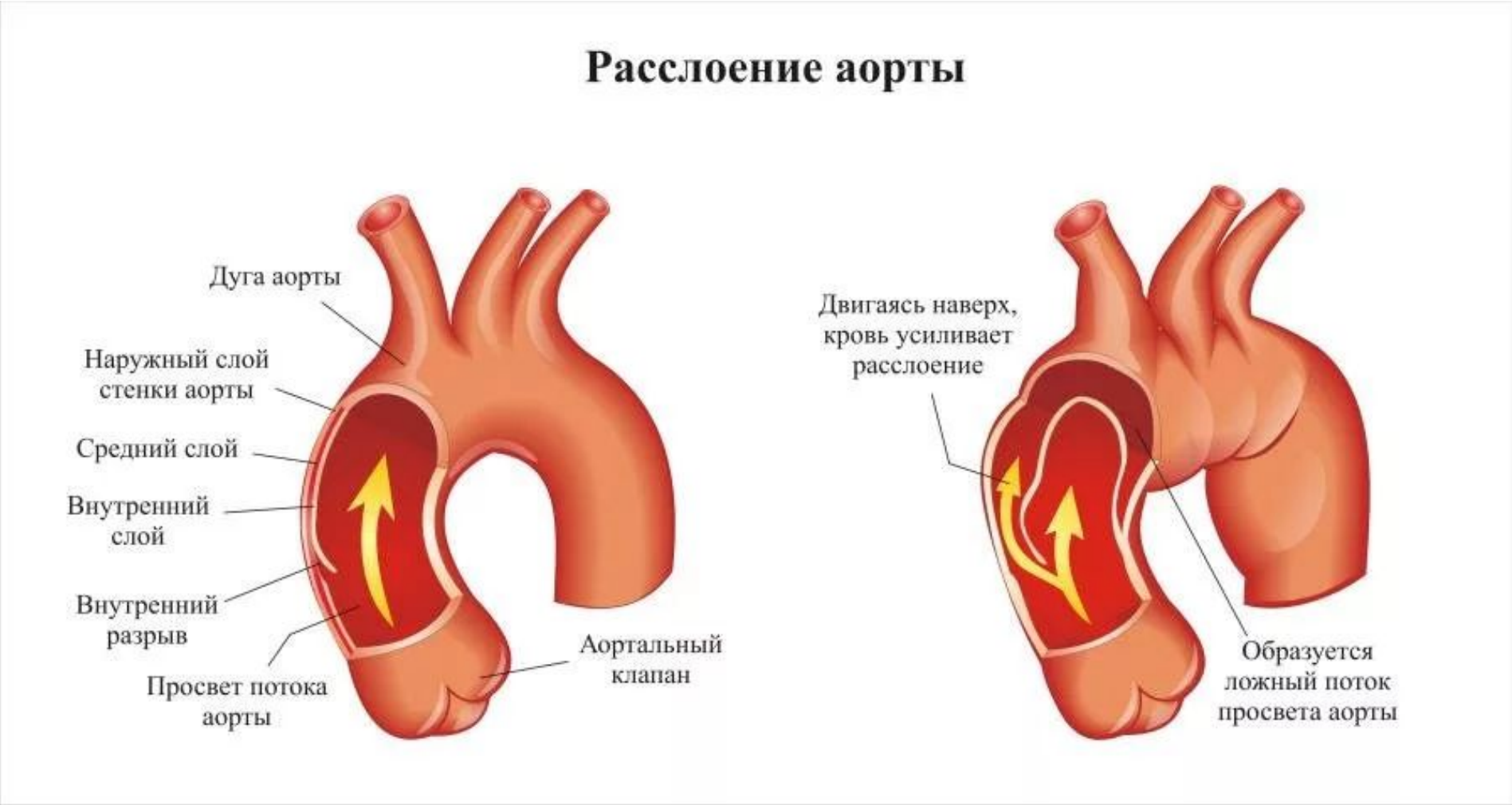

Қолқа қатпарлануы

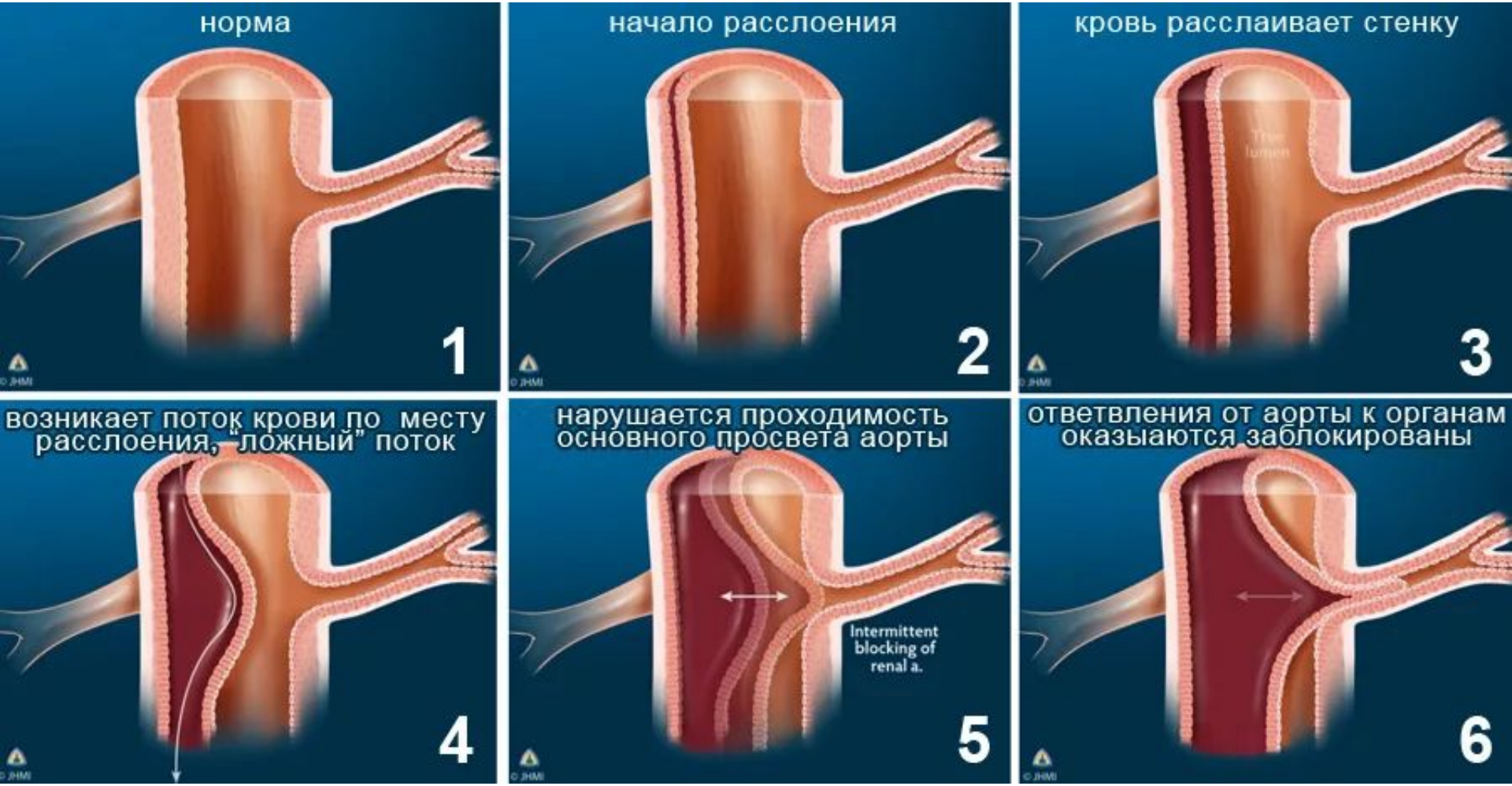

Қолқа аурулары

Этиологиясы.

- Атериосклероз
- Ортаңғы қабаттың кистозды дегенерациясы
- Дислипидимия
- Артериялық гипертензия
- Қолқаның инфекциялық қабынуы
- Зиянды әдеттер

Артериялар окклюзиясы себебінен болған аурулар

Этиологиясы. Көп жағдайда аутоиммундық процесстер себебінен дамиды. Оған қоса науқастың жүректің ишимиялық ауруларының болуы әсер етуі мүмкін.

Артериосклероз – бұл тамырлардың созылмалы зақымдалуы. Бұл кезде артериялар ішінде атеросклроздық өсінділер пайда болады. Ол тамырдың стенозданyына және бітелуіне әкеледі.

Васкулиттер – қан тамырлар қабырғаларында иммундық комплекстердің жиналуы немесе қабырғалар антигендеріне иммундық реакцияның пайда болуы. Васкулиттер кезінде тамырларда қабыну процесстері жүреді.

Атериосклероз

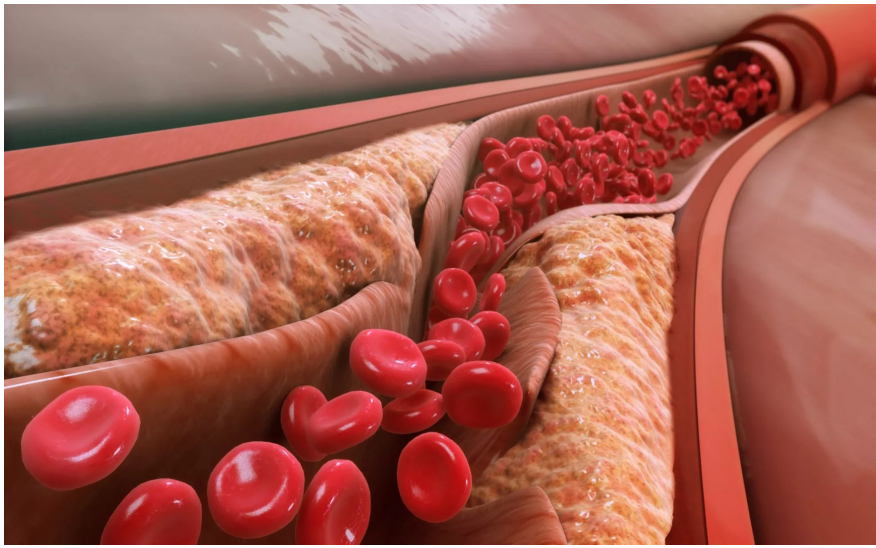

Қолқа атериосклерозы

Атеросклероз аорты. Справа аорта с наличием липидных пятен, белых фиброзных бляшек, слева — большинство бляшек находится в стадии осложнений, на их поверхности — пристеночные тромбы

Артериялар окклюзиясы себебінен болған аурулар

Түйінді полиартеиит – орта және ұсақ артериялардың некроздаушы қабынуы. Барлық қабаттар зақымданады.

Такаясу артеритті – этиологиясы белгісіз артериялардың қабынуы. Бұл кезеде қолқа және оның ірі бұтақтары қабынады. Көбіне Африка және Азия әйелдері аурады.

Гигантоклеткалық артерит – бас артериялары және қолқаның және оның бұтақтарының бастапқы бөлімдерінің қабынуы. Өте сирек кезедеседі. Ерекшелігі қабыну ұйқы, бүйрек бауыр артерияларында дамымайды.

Түйінді полиартериит

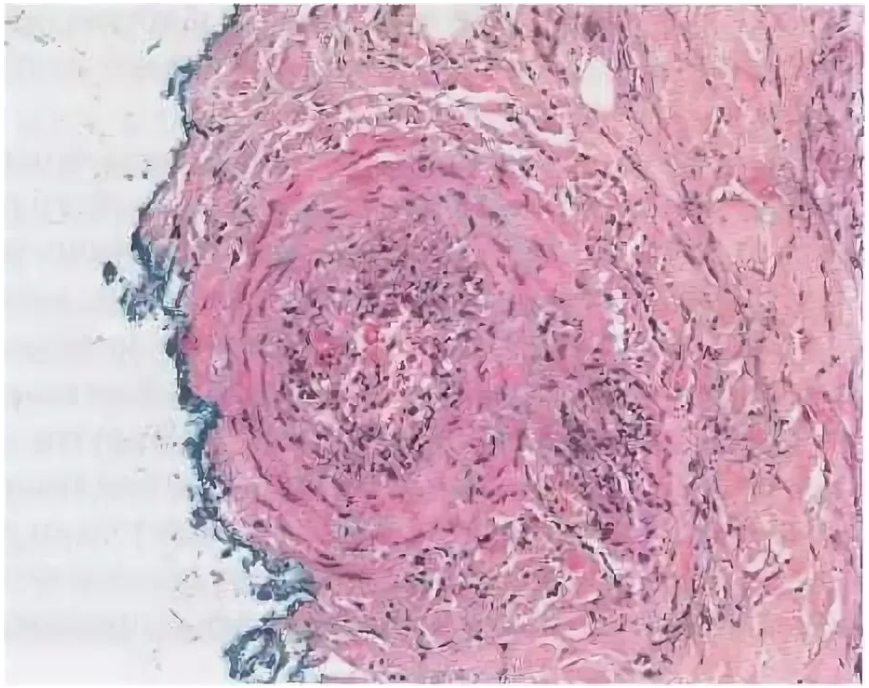

Такаясу артеритті

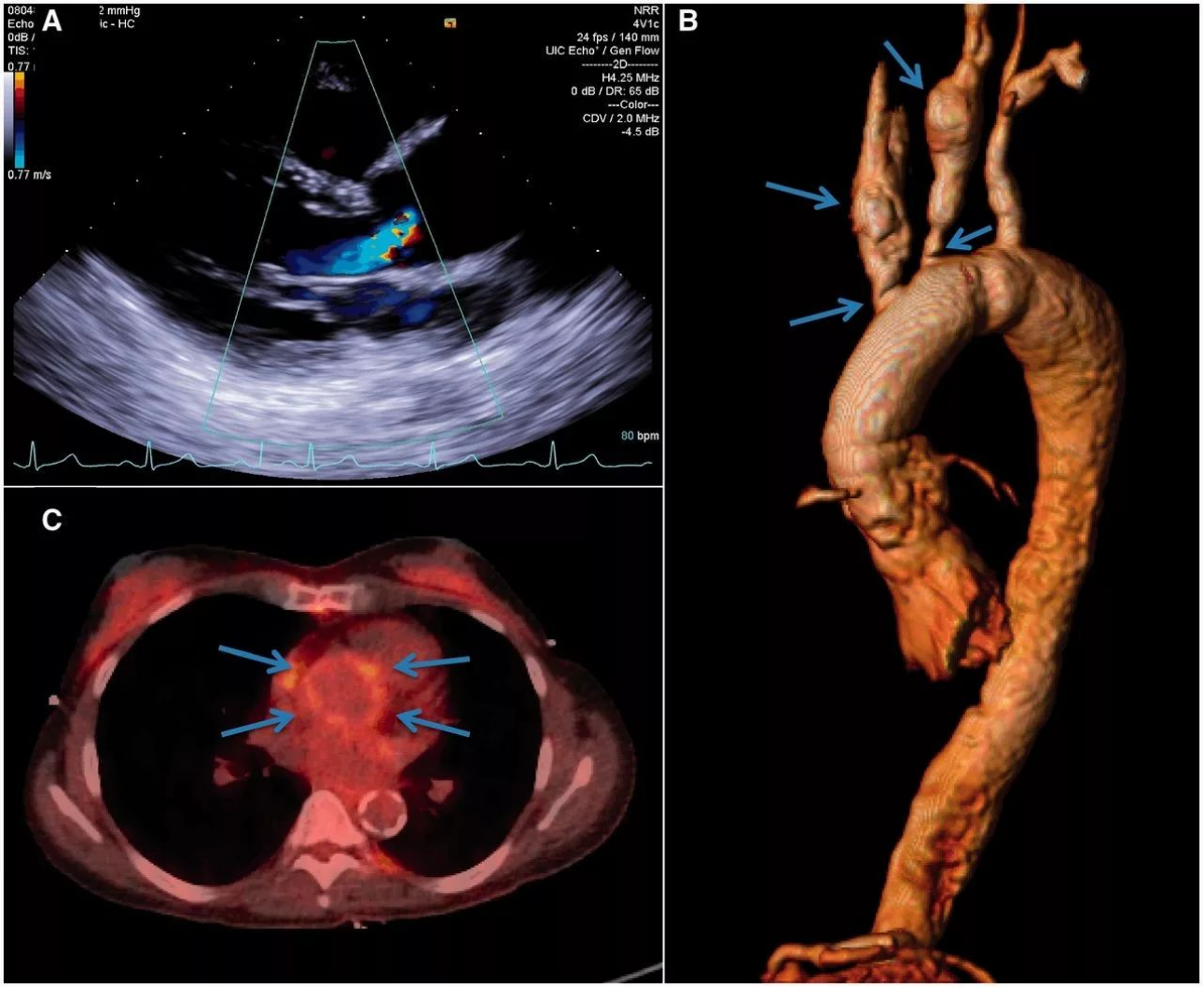

Гигантоклеткалық артерит

Тамырлар спазмын шақыратын аурулар

Рейно феномені – қол саусақтарының артерияларының вазоспастикалық ауруы. Біріншілік және екіншілік формалары болады. Біріншілік формасына аурудың өзі жатса, екіншілік формасына дәнекер тіннің аурулары асқынуы себебінен дамиды.

Этиологиясы. Көбіне генетикалық фактор себебінен суықтаған кезде және қатты эмоциональді стресс алғанда болады. Артериялар бұлшықеттері спазмдалып қалады.

Рейно феномені

Веналар аурулары

Тамырлардың варикозды кеңеюі – вена тамырларының кеңейіп майсып кетуі. Көбіне төменгі бөлімнің венлары және көбірек әйелдер аурады. Тамырлар кеңею себебінен қанның іркілісі дамиды. Асқынған жағдайда науқас аурсыну сезімдерін сезеді.

Этиологиясы.

- Қан тамырлар әлсіздігі;
- Тамыр ішілік қысымның көбеюі;
- Туа біткен клапандардың дефектісі;
- Семіздік;
- Аса үлкен физикалық жүктемелер;

Тамырлардың варикозды кеңеюі

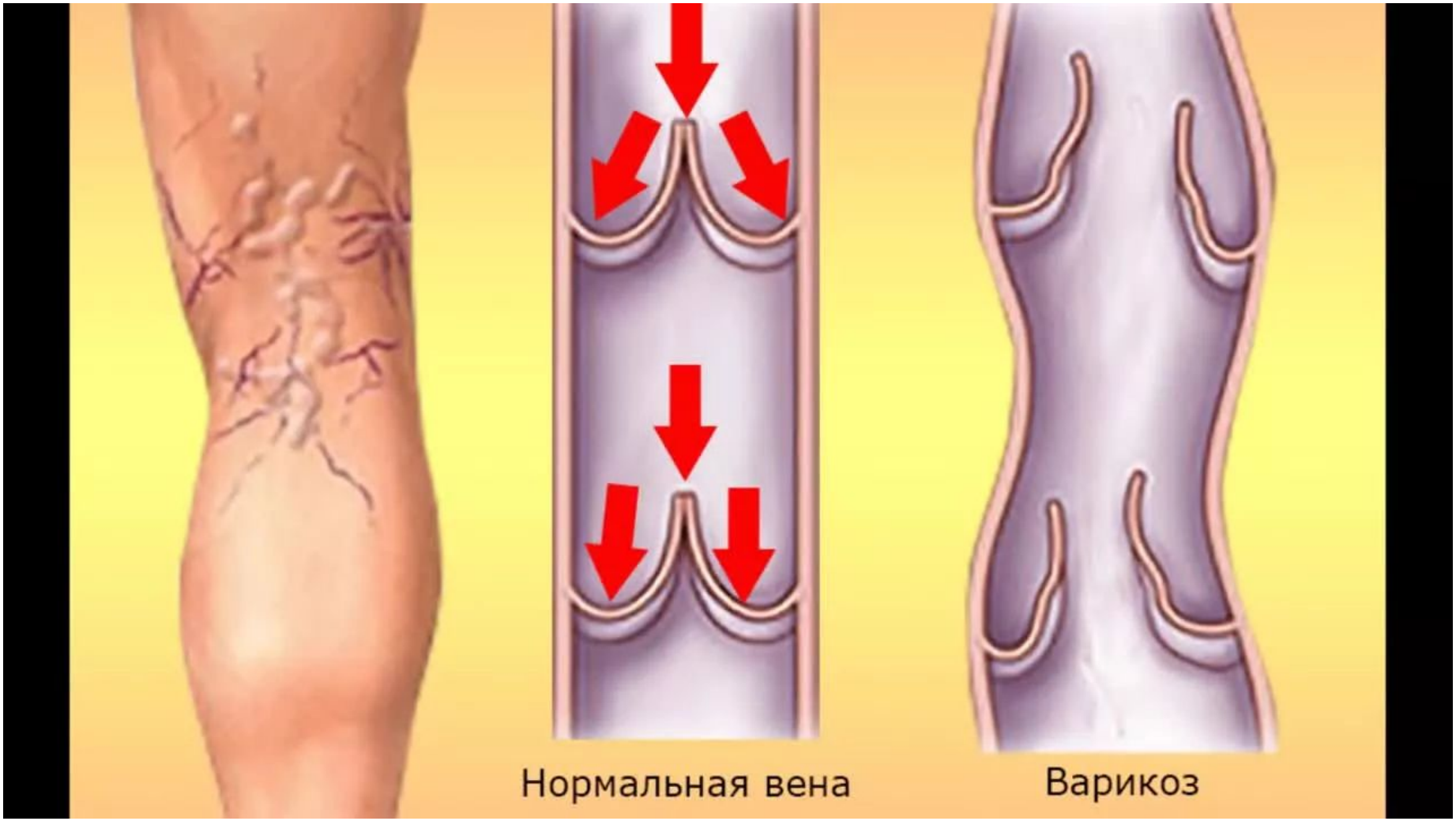

Тамырлардың варикозды кеңеюі

Веналар аурулары

Тромофлебиттер – беткей және терең веналардың ішінде тромбтардың пайда болуы. Тромбтар жинала бастағандықтан вена қабырғаларында қабыну процесстері басталады. Асқынған жағдайда өкпе артериясының тромбоэмболиясына әкеледі.

Этиологиясы.
Эндотелий дефектісі;
Қанның тез ұюы;
Веназдық іркіліс;
Жүрек жетіспеушілігі;

Тромофлебиттер

Қорытынды

Жүрек-қан тамыр жүйесінің аурулары елімізде адам өлімінің себептері арасында бірінші орынға шығып отыр. Атеросклероз, гипертония ауруы, жүректің ишемиялық ауруы адамзаттың "катерлі үшбірлігі" деген атқа ие болған.
Сол себепті жүрек-қан тамырлар жүйесінің құрылысын білу, болашақта осы ауруларды дагностикалау және дұрыс ем қабылдау үшін өте маңызыд.

Пайдаланған әдебиеттер

1. Атлас анатомий человека В.Синельников 3 том.
2. «Адам анатомиясы»:Атлас. Аубакиров А.Б., Жаналиева М.К.-Астана: «Сарыарқа»баспасы,2012
3. Патофизиология заболеваний сердечно-сосудистой системы Редактор Л.Лилли 2003
4. Гистология, эмбриология, цитология : учебник / Ю. И. Афанасьев, Н. А. Юрина, Е. Ф. Котовский и др.. - 6-е изд., перераб. и доп. - 2012.
5. Патологическая анатомия А.И.Струков В.В.Серов 1995.

1. http: // meduniver.com /Medical/Topochka/353
2. http: // nmed.likar.info
3. http: // anatomy-portal.info